

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ФОРМ ОПОДАТКУВАННЯ ФРІЛАНСЕРІВ

Сучасні форми оподаткування для фрілансерів набувають великої актуальності в зв'язку зі зростанням числа осіб, які працюють самостійно, вимагаючи удосконалення систем оподаткування для забезпечення справедливості та ефективності оподаткування таких доходів. Питання оподаткування фрілансерів стає все більш актуальним у контексті швидкого розвитку цифрової економіки та потреби в адаптації податкових систем до нових форм заробітку.

Фріланс в Україні – це форма праці, при якій особа працює самостійно, не залежить від постійного роботодавця і часто надає свої послуги дистанційно, вони зобов'язані сплачувати податки зі своїх доходів та вести відповідну звітність перед податковими органами [1].

Різноманітність правових форм самозайнятості можуть відрізнятися в різних країнах. Наприклад, фрілансер може обирати між реєстрацією як самозайнята особа, створенням власного підприємства або використанням інших юридичних форм. Українські підприємці-фрилансери часто обирають III групу єдиного податку на рівні 2% або 5% (спрощена система оподаткування). ФОП III групи, які сплачують 5%, мають внести 5% від свого доходу та постійну суму ЄСВ, яка в 2023 році складає 1 474 гривень на місяць [2]. Можемо побачити позитивний момент в тому, що існує різний вибір правових форм самозайнятості, яке дозволяє фрілансерам обрати найбільш підходящий варіант для своїх потреб і бюджету. Не дивлячись на цей плюс, є і негативний момент в цьому, що при багатому виборі правових форм самозайнятості може ускладнити процес вибору та реєстрації.

Другим важливим аспектом є розуміння податкових ставок, відрахувань та можливостей для зменшення податкових витрат. Фрілансерам необхідно уважно вивчати законодавство своєї країни щодо податкових відрахувань та знаходити способи оптимізації податкових платежів, використовуючи доступні податкові вирахування та пільги. До 2022 року фріланс в Україні не був легально врегульованим. Проте 18 липня 2022 року Верховна Рада прийняла законопроект №5161, який прямо стосується всіх українських фрилансерів [2]. Цей законопроект пропонує додати до Кодексу законів про працю України нову статтю під номером 21-1, яка регулює введення нової форми трудової угоди, а саме, угоди з гнучким робочим графіком. Це дозволяє фрілансерам оптимізувати свої податкові платежі та заощадити гроші. Третім аспектом є фінансове планування та ведення обліку. Збереження точних фінансових записів є важливим не лише для власної оцінки прибутковості, але й для відповідності податковому законодавству. Використання бухгалтерських програм чи сервісів обліку може спростити цей процес та допомогти уникнути помилок при декларуванні доходів, але вимагає часу та уваги для правильного ведення обліку.

Крім того, важливо враховувати міжнародний аспект оподаткування, якщо фрилансери співпрацюють з клієнтами з інших країн. Різні правила і ставки оподаткування між країнами можуть вплинути на загальний податковий навантаження та необхідність дотримання міжнародних податкових угод. Наприклад, якщо фрилансер надає послуги клієнту з країни, де ставка податку на прибуток фізичних осіб вища, ніж в Україні, він може зазнати подвійного оподаткування. У такому випадку фрилансер може скористатися міжнародною податковою угодою між Україною та цією країною, щоб уникнути подвійного оподаткування. Бо якщо фрилансер з України надає послуги клієнту з країни, де не існує єдиного податку, він може зазнати більш високого податкового навантаження, ніж в Україні. У такому випадку фрилансер може розглянути можливість реєстрації як самозайнятої особи в країні клієнта, щоб отримати більш вигідні податкові умови.

Сучасні форми оподаткування для фрилансерів важливі у зв'язку з розвитком цифрової економіки та зростанням самозайнятих осіб. Фрілансери в Україні мають можливість вибирати різні правові форми оподаткування, що надає їм гнучкість, але це також може ускладнити вибір та реєстрацію. Розуміння податкових ставок та можливостей оптимізації податкових витрат є ключовим для фрилансерів. Введення нових законодавчих норм у 2022 році полегшує фінансове планування та ведення обліку, проте міжнародний аспект оподаткування залишається важливим для тих, хто співпрацює з клієнтами з інших країн.

Перелік посилань:

1. Оподаткування фрилансерів в Україні: аспекти та рекомендації. MixFin - ваш гід у системі електронних грошей. URL: <https://mixfin.com/ua/blog/opodatkuвання-dlya-frilanseriv-v-ukrayini>
2. Як фрилансерам вийти з тіні та почати сплачувати податки – відповідь експерта. ФАКТИ ICTV. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/ekonomika/20221205-yak-frilanseram-vyjty-z-tini-ta-pochaty-splachuvaty-podatky-vidpovid-eksperta/>